

Info aan de raad

(Informatieplicht van het college)

Datum: 18 mei 2017

Betreft: Motie De Groene Belevenis

Inleiding

Op 18 december 2014 heeft de gemeenteraad een aantal besluiten genomen om de verzelfstandiging van NME de Schoolsteeg mogelijk te maken (237275). Tijdens de raadsbehandeling is de volgende motie aangenomen:

'In het voorjaar van 2017 met de raad te bespreken of een andere inkooprelatie voor de prestaties op het gebied van milieueducatie, het ondersteunen van duurzame initiatieven uit de samenleving en het uitvoeren van bewustwordingsacties met Stichting De Groene Belevenis gewenst is.'

Om invulling te geven aan deze motie is deze memo opgesteld. De memo gaat in op de volgende vragen:

- Welke lopende afspraken zijn er tussen DGB en de gemeente? Wanneer zou een andere financiële relatie kunnen ingaan?
- Hoe zou een andere financiële relatie vorm kunnen krijgen (inkoop of subsidie)?

Afspraken gemeente – DGB

DGB verzorgt in Leusden duurzaamheidseducatie (NME) aan basisscholen, jeugd en volwassenen inclusief het in stand houden van de struintuin. Daarnaast voert DGB andere duurzaamheidstaken uit, zoals het ondersteunen van duurzame initiatieven in de samenleving, het uitvoeren van bewustwordingsacties en het verzorgen duurzaamheidscommunicatie o.a. via de website, Nieuwsbrief. Deze andere taken zijn uitvoeringstaken die voorheen door een medewerker van de gemeente Leusden werden uitgevoerd en die bij de verzelfstandiging vanuit het principe 'de Samenleving voorop' zijn overgedragen naar DGB. De subsidie van DGB bedraagt in 2017 € 247.722 (inclusief indexering).

De motie van de raad kan niet los worden gezien van de gemaakte afspraken met de stichting. Deze zijn vastgelegd in het raadsvoorstel inzake de verzelfstandig en overeenkomsten met de stichting. Er is een subsidieovereenkomst voor het uitvoeren van duurzaamheidstaken en een overnameovereenkomst, inzake de overname van gemeentelijk personeel en goederen door de stichting en het ter beschikking stellen van middelen door de gemeente. Voor het personeel is een terugkeergarantie voor de eerste 5 jaar opgenomen in het Uitbestedingsplan.

De meerjarenbegroting voor de Stichting DE GROENE BELEVENIS ziet er samengevat als volgt uit:

	2015	2016	2017	2018	2019
Kosten	€ 409.600	€ 363.900	€365.100	€ 374.600	€ 375.400
Inkomsten	€61.200	€75.100	€114.800	€141.700	€163.200
Subsidie gemeente	€232.900	€232.900	€232.900	€232.900	€212.200
Saldo	-€115.500	-€ 55.900 €	-€ 17.400	€0	€0
Lening €92.000	€61.300	€30.700			
Éénmalige bijdrage	-€ 54.200	-€ 25.200	-€ 17.400	€0	€0

Indien de ontwikkeling van de stichting DE GROENE BELEVENIS zich voltrekt volgens de huidige prognose kan vanaf 2019 de subsidie worden afgebouwd. De afbouw in 2019 bedraagt dan € 20.700.

Inkoopbureau Midden-Nederland is om advies gevraagd en concludeert dat het vóór 2019 afbouwen van de subsidierelatie, dan wel in 2019 de subsidierelatie verder c.q. meer (willen) afbouwen dan € 20.700 niet in overeenstemming is met de gemaakte afspraken. Dit zou voor de gemeente naar verwachting de nodige financiële consequenties kunnen hebben als gevolg van het vertrouwensbeginsel. Deze financiële consequenties kunnen de eventuele voordelen van 'een (andere) inkooprelatie' teniet doen. Dit betekent dat een andere inkooprelatie op zijn vroegst vanaf 2020 zou kunnen ingaan.

Vorm financiële relatie

Een financiële relatie kan de vorm hebben van een inkoop- of een subsidierelatie. Hieronder en in het schema in de bijlage is een aantal belangrijke verschillen en overeenkomsten tussen beiden op een rij gezet.

- Bij zowel bij een inkoop- als een subsidierelatie is er sprake van duidelijke, transparante afspraken, die controleerbaar zijn en worden verantwoord: bij inkoop via de inkoopovereenkomst en bij subsidie via de subsidieverlening, -overeenkomst en -vaststelling.
- Een belangrijk verschil tussen inkoop en subsidie zit met name in de aanbestedingsplicht en de BTW plicht bij inkoop. De uitgebreide inkoopstrategie en het huidige subsidiebedrag bepalen wat de eventuele aanbestedingsprocedure is of zou moeten zijn in het geval van inkoop. Een meervoudige aanbesteding zou gevolgen kunnen hebben voor het voortbestaan van DGB.
Let wel: o.b.v. het huidige subsidiebedrag van 3 jaar zou sprake zijn van overschrijding van het Europees drempelbedrag (€ 750.000 excl. B.T.W.).
- Bij inkoop ligt het initiatief en het opdrachtgeversrisico bij de opdrachtgever, bijvoorbeeld voor de specificatie van de opdracht. Bij een subsidie neemt de aanvrager het initiatief om voor een bepaalde activiteit geld te vragen.
N.B. De gemeente bepaalt niet welke lessen / lespakketten worden afgenomen, maar de scholen bepalen dit en betalen een bijdrage hiervoor. DGB legt een aanbod neer bij de scholen gebaseerd op de thema's die de gemeente van belang vindt.
- Bij inkoop is doorgaans sprake van een winstmarge voor opdrachtnemer, bij subsidie worden hooguit de kosten vergoed. Wanneer de gemeente een financiële bijdrage verstrekt die niet de volledige kosten dekt, kan dat een indicatie geven dat het gaat om subsidie; het gaat dan vaak niet om een 'gewone' financiële transactie met de gemeente en er wordt dan ook vaak geen 'gewone' commerciële transactie tegen marktconforme vergoeding (prijs inclusief winstmarge) betaald.
- Belangrijk verschil is het rechtsregime waaronder de relatie valt. Een subsidierelatie is gebonden aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, onder andere inzake vaststelling en afbouw van de bijdrage. De inkooprelatie valt onder het privaatrecht.

Momenteel is duidelijk sprake van een subsidierelatie tussen De Groene Belevnis en de gemeente. Deze relatie loopt gezien de gemaakte afspraken in ieder geval tot en met 2019. Voor de periode vanaf 2020 zou een nieuwe afweging over een andere relatie gemaakt kunnen worden. Hierbij dienen bovengenoemde verschillen tussen inkoop en subsidie en de mogelijke gevolgen in ogenschouw genomen te worden. Het subsidie-instrument lijkt ook naar de toekomst toe het meest geëigende, gezien de mogelijke gevolgen van een aanbestedingsprocedure voor DGB (voortbestaan

DGB) en het doel van de activiteiten die DGB verricht, namelijk het bevorderen van een duurzame ontwikkeling in Leusden. De activiteiten dragen bij aan dit doel en komen ten goede aan de inwoners van Leusden. DGB voert deze activiteiten mede uit met behulp van een groot aantal vrijwilligers en is als stichting verankert in de Leusdense samenleving.

Zelfstandiger worden van DGB

De motie is aangenomen bij raadsbehandeling inzake de verzelfstandiging van DGB per 1 januari 2015. Bij het opstellen van deze memo (mei 2017) zijn daarom slechts over 2 jaar ervaringscijfers beschikbaar van de 5 jaar uit de meerjarenbegroting. De begrote inkomsten over 2015 en 2016 zijn behaald. Op basis van de huidige afspraken en meerjarenbegroting wordt uitgegaan van het inverdiene van € 163.000 in 2019 (zie pag. 2). DGB zet zich in om financieel onafhankelijker van de gemeente te worden. Voor de stichting speelt de aanbesteding voor de gemeentewerf een nadrukkelijke rol. Hierover komt dit najaar meer duidelijkheid.

Overweging

Het college geeft de raad in overweging om de volgende wijze invulling te geven aan de motie:

1. Tot 2020 geen wijzigingen in de huidige subsidierelatie aan te brengen.
2. Voor de periode vanaf 2020 de mogelijkheid open te houden om naar de hoogte van de bijdrage te kijken in het kader van het financieel onafhankelijker van de gemeente worden door De Groene Belevenis.

Bijlage: Schema inkoop / subsidie

	Inkoop / opdracht	Subsidie
Duidelijk / 'transparant'	+ (inhoud overeenkomst)	+ ('aanvraag' - 'verlening' - 'vaststelling')
Controleerbaar	+ (contractbeheer en contractmanagement)	+ (subsidievaststelling)
SMART: Specifiek:	+ (inhoud overeenkomst)	+ (inhoud subsidieverleningsbeschikking i.c.m. een (art. 4: 36 Awb) subsidieovereenkomst)
SMART: Meetbaar:	+ (inhoud overeenkomst)	+ ('aanvraag' - 'verlening' - 'vaststelling')
SMART: Acceptabel:	+ (inhoud overeenkomst)	+ ('aanvraag' en inhoud subsidieverleningsbeschikking i.c.m. een subsidieovereenkomst)
SMART: Realistisch:	+ (inhoud overeenkomst)	+ ('aanvraag' en inhoud subsidieverleningsbeschikking i.c.m. een subsidieovereenkomst)
SMART: Tijdsgebonden:	+ (overeenkomst)	+ (subsidietijdvak)
Géén BTW-aspecten:	-	+(Awb-definitie subsidie)
Géén aanbestedingsverplichtingen:	- (definitie 'overheidsopdracht')	+(Awb-definitie subsidie)
Géén afbouw bij langjarige relatie:	+	- (art. 4: 51 Awb)
Géén initiatief bij/voor gemeente:	-	+ (op 'aanvraag')
Géén opdrachtgevers-risico's en -verantwoordelijkheden:	-	+(op 'aanvraag')
Géén specificatie-verantwoordelijkheid:	- (inhoud 'opdracht')	+ (op 'aanvraag')
Volledig gebruik (kunnen) maken van de (mogelijkheden van) contracteringsvrijheid:	+ (vrijheden BW)	- (gebondenheid aan Awb)
'Loon naar werken':	+ (inhoud overeenkomst)	+/- (afhankelijk van of bevoorschotting nodig is)
Concurrentiestelling aangewezen:	+	- (hoewel 'subsidie-tenders' ook voorkomen)